

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری های سراسر کشور

معاونت توسعه مدیریت و منابع

دفتر برنامه ریزی و بودجه

آبان ماه ۱۴۰۴

بسمه تعالی

مقدمه

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ به عنوان نقشه راه سال آینده شهرداری‌های کشور با نظر به رویکردهای کلان برنامه‌ای و بودجه در کشور و سایر قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شهرداری‌ها و اسناد بالادستی ناظر بر مسئولیت‌ها و وظایف آن‌ها تنظیم شده است. بر این اساس شهرداری‌های سراسر کشور موظف‌اند بودجه سال ۱۴۰۵ خود را با تأکید بر مندرجات این بخشنامه و در چارچوب دستورالعمل بودجه جدید ابلاغی توسط وزارت کشور و برشی از برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت خود بر اساس شش مأموریت اصلی شهرداری‌ها مطابق با دستورالعمل بودجه ابلاغی وزارت کشور تهیه و تنظیم نمایند.

فصل اول - راهبردها و سیاست‌ها

۱-۱- سیاست‌های کلان

- ۱) ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد در راستای سیاست‌های کلی نظام ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مصوب ۱۳۸۹/۱۱/۲۹)
- ۲) ترویج فرهنگ مهدویت در اجرای بند (ث) ماده ۷۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت
- ۳) توجه به تقویت بنیان خانواده و تحقق سیاست‌ها و موازین قانونی جوانی جمعیت، کاهش آسیب‌های اجتماعی همچون تکدی‌گری، اعتیاد، طلاق، ناهنجاری‌ها و افزایش نشاط شهروندان در تدوین برنامه‌های شهرداری
- ۴) پایبندی و انطباق کامل با سیاست‌ها، راهبردها و تکالیف قانون برنامه هفتم توسعه کشور
- ۵) تمرکز بر توسعه پایدار شهری با تأکید بر اصول سه‌گانه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی
- ۶) عدالت محوری در توزیع امکانات و ارائه خدمات در راستای ارتقاء سرانه‌های شهری
- ۷) توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل درون‌شهری و تقویت حمل‌ونقل عمومی
- ۸) ارتقای شاخص‌های خدمات شهری، فضای سبز، مدیریت پسماند و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی
- ۹) توسعه زیرساخت‌های فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات برای ارائه خدمات در راستای ایجاد و توسعه شهر هوشمند با توجه به استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش بنیان
- ۱۰) ارتقای کیفی منابع انسانی در حوزه‌های تخصصی بمنظور افزایش بهره‌وری و کارایی
- ۱۱) افزایش کارایی و اثر بخشی مدیریت منابع و مصارف شهرداری‌ها

۱۲) بازآفرینی شهری با توجه به سند ملی معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی و محرومیت‌زدایی از بافت‌های ناکارآمد یا محلات کم برخوردار و توجه به مرمت و بازسازی آثار باستانی و نگهداری بافت تاریخی شهر

۱۳) برنامه‌ریزی تامین سرانه‌های مورد نیاز خدمات عمومی و شهری از قبیل فضاهای فرهنگی، ورزشی، آموزشی و بوستان‌های شهری در سکونت‌گاه‌ها و مراکز جمعیتی حاشیه شهرها و بافت‌های فرسوده و ناکارآمد در محدوده شهر

۱۴) ارتقاء تاب‌آوری، کاهش آسیب‌پذیری و حفاظت از مراکز و زیرساخت‌های مهم شهری در برابر حوادث و تقویت پدافند سایبری با رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل شهری

۱۵) افزایش خوداتکایی و ایجاد درآمدهای پایدار با استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری عمومی - خصوص در توسعه اقتصادی شهر

۱۶) بهره‌گیری از ظرفیت مشارکت‌های مدنی در اجرای طرح‌های توسعه شهری

۱۷) بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر

۱۸) ارتقاء شاخص‌های فرهنگی، اجتماعی و ورزشی بمنظور بهبود کیفیت زندگی

۲-۱- راهبردهای اجرایی

- ۱) جلب مشارکت شهروندان و تشکل‌های مردم‌نهاد در اداره امور شهر
- ۲) استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌ها (نوآفرین‌ها)، شرکت‌های دانش‌بنیان و صاحب‌فناوری
- ۳) بهره‌گیری از ابزارهای نوین تأمین مالی از جمله انتشار اوراق مشارکت، فاینانس
- ۴) برنامه‌ریزی جهت جداسازی آب شرب از آب خام و استفاده از پساب‌های شهری جهت نگهداری فضای سبز
- ۵) ارائه مشوق‌های لازم در جهت افزایش سرمایه‌گذاری با توجه به ظرفیت‌های قانونی ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها
- ۶) استفاده از مدل‌های نوین مشارکت عمومی-خصوصی با محوریت توسعه پایدار و منافع عمومی
- ۷) ایمن‌سازی شهر در مقابل سیل، آتش‌سوزی و سایر حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت
- ۸) ایجاد سازوکار لازم برای مقابله و پاسخ به حوادث و تهدیدات نوین شهری
- ۹) مناسب‌سازی خیابان‌ها و معابر عمومی پُرتردد برای توسعه وسایل حمل‌ونقل پاک
- ۱۰) اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام
- ۱۱) خرید و استفاده از کالاها و خدمات داخلی با رویکرد حمایت از کار و سرمایه ایرانی

- ۱۲) اجرای طرح‌های توسعه فضای سبز شهری و مدیریت پسماند
- ۱۳) احیاء و مرمت بافت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، و توانمندسازی حاشیه شهرها و سکونت‌گاه‌های غیررسمی با مشارکت سایر دستگاه‌های اجرایی
- ۱۴) مناسب‌سازی محیط شهری برای معلولان و کم‌توانان جسمی و حرکتی، سالمندان، بانوان و کودکان و دستیابی به شهرهای دوستدار معلول، کودک، سالمند و ...
- ۱۵) هم‌افزایی و تقویت همکاری‌های بین دستگاهی و اجرای طرح‌های مشترک با دیگر نهادهای خدمات‌رسان شهر
- ۱۶) شفافیت عملکرد و پاسخگویی
- ۱۷) پایش مستمر هزینه‌های جاری و برنامه‌ریزی بمنظور کاهش هزینه‌ها با استفاده از راهکارهای مختلف از جمله برون‌سپاری
- ۱۸) توانمندسازی کارکنان شهرداری از طریق آموزش‌های عمومی و تخصصی
- ۱۹) توسعه ورزش همگانی
- ۲۰) اجرای برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی
- ۲۱) توجه به فرهنگ ایرانی و اسلامی در مدیریت شهری
- ۲۲) مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ۲۳) استفاده از فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی و هوشمندسازی در مدیریت شهری
- ۲۴) ساماندهی نظام آمار و اطلاعات شهری
- ۲۵) معماری سازمانی و منابع انسانی در شهرداری
- ۲۶) پژوهش محوری در طرح‌ها و برنامه‌های مدیریت شهری

فصل دوم - تکالیف بودجه‌ای

- ۱) پیش‌بینی اعتبارات لازم برای اجرای کلیه تکالیفی که در قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور و سایر احکام و قوانین مربوطه بر عهده شهرداری‌ها قرار داده شده است ازجمله قانون بودجه سنواتی کشور، قانون هوای پاک، قانون مدیریت پسماندها، قانون جامع ایثارگران، قانون حمایت از مرمت و احیاء بافت‌های تاریخی و فرهنگی، قانون جامع حمایت از حقوق معلولان، قانون جهش تولید مسکن، قانون پدافند غیر عامل، قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاء و سایر قوانین دیگر (پیوست شماره ۴)

- ۲) شهرداری‌ها مکلفند بر اساس برنامه‌های بلند مدت خود نسبت به تدوین برنامه‌های میان مدت از جمله برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر و سایر برنامه‌های کوتاه مدت و سالانه خود اقدام کنند. در صورت داشتن برنامه بلند مدت و میان مدت در سنوات گذشته، بایستی به نحوی عمل نمایند که تدوین بودجه سال ۱۴۰۵ برش یک‌ساله از برنامه‌های مزبور باشد به‌گونه‌ای که زمینه دستیابی به اهداف تعیین شده در پایان برنامه را فراهم نمایند.
- ۳) پیش‌بینی اعتبار لازم برای ارتقاء سطح ایمنی شهری و نگهداری تأسیسات، ابنیه و بیمه ساختمان‌های اداری و خدماتی شهرداری
- ۴) پیش‌بینی اعتبار مورد نیاز برای رفع انسداد، بهسازی و اصلاح شرایط فنی و هندسی سازه‌های تقاطعی فاقد آبدگزی لازم برای عبور سیلاب ظرف دو سال بر اساس برنامه عملیاتی استانداری مربوطه اقدام نمایند. (تبصره (۱) بند ج ماده ۳۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت)
- ۵) پیش‌بینی اعتبار لازم به منظور اجرای طرح‌های توسعه فضای سبز شهری و احداث شبکه آبیاری فضای سبز و جداسازی آن از آب شرب با استفاده از پساب و سایر آبهای نامتعارف (ماده ۲۲ و ماده ۲۷ قانون هوای پاک و بند (ب) ماده ۴۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور)
- ۶) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت اجرای پروژه‌های مدیریت پسماند در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه
- ۷) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت بیمه جامع مسئولیت مدنی
- ۸) اولویت‌بندی و پیش‌بینی اعتبار جهت اجرای طرح‌های ترافیکی با هدف اصلاح نقاط حادثه خیز در راستای کاهش سوانح رانندگی
- ۹) پیش‌بینی اعتبارات لازم به‌منظور پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی (در صورت وجود) و کسر منابع لازم برای پرداخت اعتبارات این بند از سرجمع منابع در بودجه سالانه
- ۱۰) پیش‌بینی اعتبارات لازم به‌منظور پرداخت تعهدات انتقالی سنواتی در بودجه سالانه با درج ردیف‌های مربوطه در طبقه تملک دارایی‌های مالی
- ۱۱) پیش‌بینی حداکثر ۵٪ (پنج درصد) بودجه جهت هزینه‌کرد در ردیف حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت
- ۱۲) پیش‌بینی اعتبار لازم برای ممیزی املاک
- ۱۳) پیش‌بینی اعتبار برای الکترونیکی کردن فرآیندهای حوزه شهرسازی ازجمله استفاده از سیستم GIS در طرح‌های توسعه شهری، صدور پروانه و پایان‌کار به استناد تبصره (۳) ذیل ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی مصوب ۱۳۹۴
- ۱۴) پیش‌بینی اعتبار لازم برای انجام پروژه‌های مصوب ستاد بازآفرینی استان و شهرستان و تبصره (۲) ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار

۱۵) پیش‌بینی اعتبار لازم با زمان‌بندی اجرایی مشخص جهت ایجاد ظرفیت اتصال به «سامانه‌های یکپارچه هوشمند مدیریت شهری» به صورت مستقل یا جمعی در راستای انجام تکالیف قانونی شهرداری‌ها در اجرای ماده ۱۴ قانون الزام به ثبت معاملات اموال غیرمنقول، پنجره واحد مدیریت زمین، درگاه ملی مجوزها، ماده ۱۰۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت و...

با قابلیت‌های:

- یکپارچه‌سازی کلیه فرآیندهای درون‌سازمانی
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع شهری
- گزارش‌دهی به شهروندان

۱۶) پیش‌بینی اعتبار برای اجرای برنامه‌های مطالعاتی، آموزشی و پژوهشی شهرداری به میزان حداقل ۱٪ اعتبارات هزینه‌ای (جاری) بر اساس شیوه نامه ابلاغی سازمان

۱۷) پیش‌بینی اعتبار لازم برای اجرای برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی بر اساس نیازهای شهر با هدف ارتقاء فرهنگ شهری و رفع چالش‌های اجتماعی بر اساس شیوه نامه ابلاغی سازمان

۱۸) رعایت بند (چ) ماده (۷۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت (ساماندهی گلزارها و یادمان شهدای گمنام)

۱۹) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت اختصاص فضاهای مناسب با قیمت کارشناسی به تولیدکنندگان روستایی و عشایر جهت ایجاد بازارچه‌های هفتگی و ایستگاه‌های عرضه مستقیم محصولات کشاورزی (بند (ح) ماده ۳۳ قانون برنامه هفتم پیشرفت)

۲۰) پیش‌بینی اعتبار لازم بمنظور حفظ و حراست از سامانه‌های الکترونیکی شهرداری در برابر تهدیدات سایبری و پدافند غیرعامل با رعایت برنامه‌های ابلاغی

۲۱) رعایت نصاب ماده (۶۸) قانون شهرداری در خصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری (حداقل ۴۰٪ عمرانی شامل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تملک دارایی‌های مالی و پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی عمرانی)

۲۲) هزینه کرد ۲۰ درصد از اعتبارات متمرکز وزارت کشور در حوزه کاهش آلاینده‌گی و توسعه کمربند سبز (تبصره (۲) ماده ۲۷ قانون هوای پاک)

۲۳) پیش‌بینی اعتبار برای مدیریت جمعیت سگ‌های پرت‌ساز در محدوده شهر (بند (۱۵) ماده ۵۵ قانون شهرداری و جزء (۲) بند (۳) ماده ۲۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت)

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه

الف) ضوابط حقوق و دستمزد

۱) پیش‌بینی اعتبار برای حقوق و مزایای کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مشمولین قانون کار در سال ۱۴۰۵ به میزان ۲۰ درصد برای کارمندان و ۳۵ درصد برای کارگران افزایش نسبت به سال ۱۴۰۴ در نظر گرفته شود. در هر صورت مصوبه هیئت محترم وزیران در خصوص کارمندان رسمی، پیمانی، قراردادی و مصوبه شورای عالی کار در خصوص مشمولین قانون کار ملاک عمل خواهد بود.

۲) پیش‌بینی اعتبار لازم بابت افزایش‌های احتمالی از قبیل ارتقاها، شغلی، گروه، تغییر نوع استخدام، بکارگیری منابع انسانی جدید در هر قالب و اجرای سایر قوانین و مقررات از جمله فوق العاده خاص موضوع بند (۳) ماده (۱۰۶) برنامه هفتم پیشرفت که بار مالی در این بخش ایجاد می‌کند و نیز نظام جامع مدیریت منابع انسانی که در برنامه هفتم پیشرفت به آن اشاره شده است.

۳) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت پرداخت اضافه‌کار

۴) پیش‌بینی اعتبار لازم برای پاداش پایان سال، مأموریت کارکنان، بازنشستگی و تعدیل نیروی انسانی و انتقال

۵) پیش‌بینی اعتبار عیدی و پاداش پایان سال کارکنان و پاداش پایان خدمت بازنشستگان بر اساس مصوبه هیئت محترم وزیران، قانون کار جمهوری اسلامی ایران و سایر مقررات مرتبط

۶) پیش‌بینی اعتبار بمنظور پرداخت ذخیره سنوات و مرخصی کارکنان انتقال دائم به شهرداری مقصد در زمان انتقال قطعی

۷) پیش‌بینی اعتبار رفاهیات در سال ۱۴۰۵ برای شهرداران و کارکنان شهرداری و سازمان‌های تابعه (ماده ۵۴ قانون شهرداری) مستند به ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) و مفاد مندرج در ضوابط اجرایی قانون بودجه کشور با توجه به تبصره (۴) ذیل همین ماده در سه بخش رفاهیات

معیشتی، رفاهی و جوانی جمعیت مطابق با ضوابط شیوه‌نامه پیوست (پیوست شماره ۱)

تبصره ۱: پرداخت اعتبارات فوق بایستی پس از پرداخت حقوق و مزایای مستمر قانونی و به شرط تکافوی منابع بگونه‌ای صورت پذیرد که از ایجاد دیون به عهده شهرداری جلوگیری گردد. بر همین اساس ثبت دیون و تعهدات در این زمینه ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲: در مواردی که قوانین خاص ابلاغی در حوزه شهرداری برای بهره‌مندی کارکنان از انواع رفاهیات وجود داشته باشد مانند حق مسکن، پرداخت‌ها در آن بخش می‌تواند تابع آن ضوابط و مقررات خاص باشد. در هر صورت، پرداخت عناوین مشابه و تکراری رفاهی ممنوع خواهد بود و بایستی صرفاً یک پرداختی و بر اساس یک مبنا در چارچوب مقررات مربوطه اجرائی گردد.

تبصره ۳: پرداخت رفاهیات به نیروهای شرکتی تحت هر عنوان توسط شهرداری ممنوع می‌باشد و این موضوع بایستی در نحوه واگذاری و نوع قرارداد نیروهای فوق با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تعیین تکلیف گردد.

تبصره ۴: پرداخت رفاهیات به کارکنان شهرداری بایستی پس از تخصیص بودجه عمرانی و با رعایت ماده ۶۸ قانون شهرداری صورت پذیرد.

۸) پیش‌بینی اعتبار به منظور پرداخت حق الجلسات اعضای کمیته‌ها، کمیسیون‌ها و کارگروه‌های قانونی شهرداری، مستند به بخشنامه شماره ۱۲۸۲۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷ وزیر محترم کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن.

تبصره ۵: هرگونه پرداخت بابت حق الجلسه به اعضای سایر کمیته‌ها و کارگروه‌های خارج از فهرست پیوست بخشنامه مورد اشاره و اصلاحیه‌های بعدی آن ممنوع می‌باشد.

۹) پیش‌بینی اعتبار برای پرداخت سنوات ارفاقی فرزندان شهید، آتش‌نشان و سایر مشاغل سخت و زیان‌آور مطابق با قوانین و مقررات مربوطه

۱۰) شهرداری‌هایی که در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ تأسیس شده یا می‌شوند اعتبارات مذکور را متناسب با شهر هم‌تراز توسط استانداری (دفتر امور شهری و شوراها) از لحاظ جمعیت و منابع درآمدی پیش‌بینی نمایند.

۱۱) رعایت سقف پرداختی کارکنان و شهرداران از محل حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر و سایر پرداختی‌ها از هر محل و تحت هر عنوان تا سقف مقرر در قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور الزامی است.

ب) ضوابط درآمدی و هزینه کرد اعتبارات

۱) لزوم رعایت درآمدهای شهرداری بر اساس ردیف‌های درآمدی و هزینه آن‌ها با رعایت محل مصرف و نوع آن (عمومی / اختصاصی و هزینه‌ای / تملک) (پیوست شماره ۲)

۲) پیش‌بینی افزایش/کاهش درآمدها در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری، متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته و عملکرد واقعی بودجه به شرح گزارش‌های تفریغ و سایر عوامل مؤثر از جمله قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با ذکر دلایل توجیهی به پیوست لایحه پیشنهادی بودجه

تبصره ۱: در صورت استفاده از منابع واگذاری دارایی مالی و سرمایه‌ای در تدوین لایحه بودجه، حتماً باید موارد مصرف با رعایت ضوابط ابلاغی برای تصویب به شورا ارائه گردد.

تبصره ۲: هرگونه معافیت و کاهش درآمد شهرداری بدون تأمین منابع مالی آن توسط دولت، مطابق با جزء (ث) ماده ۲۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور ممنوع می‌باشد.

۳) ثبت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای دولت در قالب پروژه‌های مشخص در منابع و مصارف در همان سال مالی

(۴) تهاتر غیر نقد بدهی‌های و مطالبات شهرداری با سایر دستگاه‌های اجرائی با استفاده از ظرفیت‌های قانونی مندرج در قانون بودجه کل کشور از طریق تملک یا واگذاری املاک و مستقالات

(۵) رعایت تکالیف محوله به شهرداری‌ها (احیای بافت فرسوده و اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه‌های ارزان قیمت برای افراد بی بضاعت) در قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاء، با توجه به میزان درآمدهای وصولی

(۶) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی
(۷) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی (وام، اوراق مشارکت و ...) صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

(۸) پرداخت نیم‌درصد از درآمدهای وصولی به حساب انجمن کتابخانه‌های عمومی شهر مربوطه به استثنای وام و تسهیلات، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که دولت در اختیار شهرداری‌ها قرار می‌دهد (اعتبارات تخصیصی بودجه عمومی کشور)، اوراق مشارکت، تسهیلات تامین مالی خارجی (فاینانس)، تهاتر و مازاد درآمد بر هزینه سال قبل که نیم درصد آن سال قبل محاسبه و پرداخت شده است.

تبصره ۱: استعلام از نهاد کتابخانه‌های کشور، ادارات مالیاتی استان و یا خزانه داری استان بمنظور دریافت اطلاعات احتمالی برداشت از وجوه متمرکز سهم هر شهرداری توسط نهاد کتابخانه قبل از هر گونه پرداخت در این خصوص الزامیست.

تبصره ۲: منابع غیرنقد حاصل از اجرای ماده (۶) قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی و عمرانی شهرداری و ماده ۱۰۱ قانون شهرداری، بجهت ماهیت تهاتری در اجرای قانون و سایر مواردی که در قوانین در خصوص محل و نوع مصرف آن‌ها تعیین تکلیف گردیده است (اعتبارات اختصاصی)، مستند به ماده (۱۶) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها جزو استثنائات محاسبه سهم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور قرار دارد.

(۹) پیش‌بینی اعتبارات کمک‌های بلاعوض (در فصل پنجم طبقه‌بندی اقتصادی)، حداکثر معادل با میزان اعلامی در شیوه نامه ابلاغی سازمان (۲ درصد اعتبارات هزینه‌ای (جاری))

ج) ضوابط تأمین بودجه شورای اسلامی شهر

حداکثر اعتبار پیش‌بینی شده برای تأمین بودجه شوراهای اسلامی شهر به تفکیک جمعیت شهری (برمبنای سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵) به شرح جدول ذیل خواهد بود

جمعیت (نفر)	سقف کمک به بودجه شورا (میلیون ریال)
تا ۱۰ هزار نفر	۴۵۰۰
۱۰ تا ۲۰ هزار نفر	۷۱۰۰
۲۰ تا ۵۰ هزار نفر	۹۱۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار نفر	۱۷۲۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار نفر	۳۰۰۰۰
۲۰۰ تا ۴۰۰ هزار نفر (مرکز استان)	۳۲۴۰۰
۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار نفر	۴۵۶۰۰
۵۰۰ تا ۱ میلیون نفر (مرکز استان) استان	۵۰۴۰۰
۱ تا ۳ میلیون نفر	۹۲۴۰۰
۳ تا ۵ میلیون نفر	۱۸۰۰۰۰
تهران	۳۶۰۰۰۰
	۵۴۰۰۰۰

- ۱) اعتبار مذکور می‌بایست بصورت ماهانه و به نسبت (۱/۱۲) و ماهانه **بابت حق‌الجلسات اعضا** در چارچوب "آیین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الجلسه و مزایا به اعضای شوراهای اسلامی شهر با اصلاحات بعدی" **مطابق با مدت حضور** در شورا پرداخت گردد و پرداخت هرگونه وجوه مازاد بر نصاب جدول فوق به حساب شورا **ممنوع** می‌باشد.
- ۲) سایر موارد هزینه‌ای (جاری) شورا از جمله پذیرائی، اداری و لوازم مصرفی نیز بایستی از محل اعتبارات فوق تأمین گردد و شهرداری تکلیفی در خصوص تأمین آن نخواهد داشت.
- ۳) هرگونه پرداختی مازاد بر نصاب جدول فوق به شورا تحت هر عنوان (کمک جاری از قبیل برگزاری مراسمات، اقلام مصرفی، سبد کالا، رفاهیات، پاداش، کمک به اشخاص و ...) **ممنوع است**.
- ۴) هزینه‌های غیرمصرفی شورا از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، وسیله نقلیه و ... در ردیف‌های بودجه شهرداری پیش‌بینی و با رعایت مقررات مربوط توسط شهرداری خریداری و به‌عنوان اموال شهرداری تحویل شورا خواهد شد. تعمیر و نگهداری اموال شهرداری در اختیار شورا از محل بودجه شهرداری تأمین خواهد شد.

۵) اعتبار مورد نیاز برای حسابرسی شهرداری و سازمان‌های وابسته (موضوع بند ۳۰ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) که توسط شورای اسلامی شهر صورت می‌گیرد علاوه بر جدول فوق، بایستی پیش‌بینی و به شورا پرداخت گردد و شوراها نیز موظف‌اند به استناد ماده (۱۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نسبت به بررسی و تأیید گزارش حسابرس رسمی منتخب تا پایان اسفندماه اقدام نمایند.

د) سایر ضوابط مهم در تنظیم لایحه بودجه

- ۱) پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها بایستی متناسب با میزان تحقق و تفریغ بودجه سال قبل، در نظر گرفتن قوانین و مقررات تاثیرگذار و سایر شرایط محیطی و اقتصادی کشور صورت پذیرد.
- ۲) اعلام کلیه تخفیفات اعطایی شهرداری مطابق با قوانین به استناد بند (الف) ماده ۳۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور به سازمان برنامه و بودجه جهت پیش‌بینی در بودجه سنواتی کشور
- ۳) کلیه مطالبات شهرداری از دولت در اجرای قوانین مختلف بایستی در ردیف‌های مربوطه بصورت اضافه بر مبلغ اعتبار پیش‌بینی شده یا بصورت زیرکد شناور با عنوان مطالبات از دولت منظور گردد و از درج جداگانه و تجمیعی آن‌ها در ردیف و یا عناوین دیگر خودداری شود.
- ۴) شهرداری‌ها مکلف‌اند لیست پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای سال آتی شهرداری را به همراه برآورد مالی پروژه شامل میزان ریالی آورده سرمایه‌گذار و شهرداری و سایر مشخصات فنی، به پیوست لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند. همچنین در زمان تهیه تفریغ بودجه، عملکرد محقق شده پروژه‌های سرمایه‌گذاری شده در سال مربوطه را به پیوست تفریغ بودجه شهرداری ارائه نمایند.
- ۵) پیش‌بینی اعتبار در راستای اجرای آراء قطعی صادره ابلاغی از مراجع قضائی
- ۶) برای ایجاد بصیرت، شفافیت، تسهیل و تسریع در اجرای بودجه لازم است **تبصره‌هایی** مبنی بر اجازه شهرداری برای انجام برخی فعالیت‌های مشخص به پیوست لایحه بودجه ارائه گردد. این تبصره‌ها بطور مثال می‌تواند محل مصرف برخی کدهای درآمدی خاص و یا انجام مشروط برخی پروژه‌ها مانند سرمایه‌گذاری و مشارکت‌ها باشد و یا تفویض اختیار مالی و معاملاتی شهردار به مدیران مناطق و روسای سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه برای انجام امور باشد. بدیهی است درج و اجرای این تبصره‌ها با تعیین منابع و مصارف آن در بودجه شهرداری امکان پذیر است.
- ۷) اعتبارات پیش‌بینی شده برای واگذاری امور اداری، خدمات شهری و فضای سبز به شرط عدم شمول در تملک دارائی‌های سرمایه‌ای مانند توسعه فضای سبز، جزو اعتبارات هزینه‌ای شهرداری محسوب شده و پیش‌بینی آن ذیل اعتبارات عمرانی (تملك دارائی‌های سرمایه‌ای) ممنوع می‌باشد.

۸) در صورت استفاده از کارکنان شهرداری برای انجام پروژه های عمرانی و طرح های توسعه ای بعنوان تملک دارایی های سرمایه ای، ثبت آن بخش از جبران خدمات کارکنان موثر و دخیل در انجام پروژه (به شرط تفکیک از سایر پرداختی ها) در هزینه های عمرانی بالامانع می باشد و در این صورت بایستی این اعتبار ذیل فصل هفتم تملک دارایی سرمایه ای شناسایی و ثبت گردد.

۹) بودجه سازمان های وابسته ای که به استناد ماده ۵۴ قانون شهرداری تأسیس شده اند می بایست درون بودجه عمومی شهرداری مربوطه لحاظ شده و بودجه ی مستقل از شهرداری نخواهند داشت.

۱۰) مؤسسات، شرکت های تابعه و سازمان های وابسته ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تأسیس شده اند موظف اند بودجه پیشنهادی هرساله خود را حداکثر تا اول دی ماه سال ۱۴۰۴ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری نیز موظف است بودجه مؤسسات، شرکت های تابعه و سازمان های وابسته فوق را به صورت تلفیق با بودجه شهرداری در هنگام تحویل لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.

تبصره: شوراهای اسلامی شهر موظف اند در خصوص تعیین تکلیف (انحلال، ادغام و...) سازمان های موضوع این بند که بر مبنای انتفاع برای شهرداری تشکیل شده اند و گزارش های حسابرسی سنوات قبل نشان از زیان و عدم تعادل در منابع درآمدی و هزینه ای آن ها دارد، اقدام نمایند.

۱۱) شهرداری ها موظف اند در پیوست لایحه بودجه سالانه خود، نسبت به تعیین شرایط مرتبط با وجوه استقراضی (وام یا سایر واگذاری های مالی) از جمله میزان و موارد مصرف را با رعایت مفاد ماده ۱۳ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (سقف یک سوم تفریغ بودجه سال قبل به منظور بازپرداخت سالانه) جهت تصویب به شورای اسلامی شهر ارسال نمایند. بدیهی است سایر شرایط مرتبط از جمله نحوه استرداد، نرخ سود تعیین شده، مدت وام و .... باید پیش از استقراض در چارچوب لوایح جداگانه به تصویب شورای اسلامی شهر برسد.

۱۲) لزوم رعایت مفاد ماده ۷-۱ دستورالعمل بودجه در خصوص منابع اقتصادی (غیر نقد) در تدوین لایحه بودجه

تبصره: هرگونه ترتیبات خارج از بند فوق در تنظیم لایحه بودجه (سایر موارد غیر نقد) ممنوع خواهد بود.

۱۳) شهرداری ها می توانند برخی از مجوزهای لازم در اجرای بودجه را همزمان با تدوین لایحه پیشنهادی بودجه به عنوان احکام بودجه سال ۱۴۰۵ به شورای اسلامی شهر ارسال و مجوزات لازم را اخذ نمایند. (پیوست شماره

(۳)

۱۴) شهرداری ها موظف اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه مطالبات خود از دستگاه های دولتی و یا سایر نهادهای اجرایی ناشی از عوارض، جرائم و ... را با رعایت آیین نامه اجرایی مرتبط در قانون بودجه سنواتی کل کشور در تسویه مطالبات و بدهی های دستگاه های اجرایی با شهرداری در ردیف های مرتبط پیش بینی و به ازای آن منابع، پروژه ها و هزینه های خاص پیش بینی نمایند به نحوی که در صورت عدم وصول منابع مدنظر، شهرداری با مشکلات اجرایی در طول سال مالی مواجه نشود.

- ۱۵) شهرداری‌ها موظف‌اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه بدهی‌های خود به اشخاص حقیقی و حقوقی را بر اساس نوع بدهی و مطابق با جدول ذیل تهیه و به شورای اسلامی ارائه و جهت مدیریت و بازپرداخت آن‌ها با لحاظ ضوابط مندرج در دستورالعمل بودجه اقدام نمایند.
- ۱۶) هر گونه تغییر در لایحه ارسالی بودجه توسط شوراهای اسلامی مجاز نبوده و در صورت نیاز به اصلاح و تغییر در اعتبار ردیف‌ها و فهرست پروژه‌ها، مراتب بایستی توسط آن‌ها به شهرداری اعلام و پس از اصلاح موارد اعلامی برای طی مراحل بعدی مجدداً به شورا ارسال گردد.
- ۱۷) شهرداری موظف است تعهدات قانونی ایجاد شده در سال قبل که بنا به دلایلی منجر به پرداخت نشده و باعث ایجاد مازاد شده باشد را در اولین متمم بودجه برای سیر مراحل قانونی و تصویب به شورا ارائه نماید. عدم ارائه این متمم توسط شهرداری و عدم تصویب آن توسط شورا ممنوع می‌باشد.
- ۱۸) ثبت و شناسائی هرگونه درآمد بابت ارائه خدمات و یا انجام عملیات عمرانی توسط ماشین‌آلات و یا تجهیزات شهرداری در دفاتر (سیستم‌های) مالی ممنوع می‌باشد.
- ۱۹) تعیین تکلیف حساب‌های سنواتی در ترازنامه
- ۲۰) مدت زمان ارائه و تصویب اصلاحیه و متمم بودجه صرفاً تا پایان سال مالی (اسفندماه) می‌باشد و ارائه آن بعد از اتمام سال مجاز نمی‌باشد.
- ۲۱) جابجایی اعتبار مشمول ماده ۲۸ آئین‌نامه مالی شهرداری‌ها منوط به رعایت ضوابط ابلاغی در دستورالعمل بودجه ابلاغی وزارت کشور در سال ۱۳۹۷ و اصلاحیه بعدی آن خواهد بود.
- ۲۲) درآمدهای ناشی از برخی تاسیسات و کارگاه‌ها (کارخانه آسفالت و ...) شهرداری می‌بایست صرفاً پس از کسر کلیه هزینه‌های دوره مربوطه شناسائی و پیش‌بینی گردد. در صورت عدم رعایت این موضوع، درآمدهای شناسائی شده مشمول پرداخت برخی تکالیف قانونی از جمله ارزش افزوده، سهم نهاد کتابخانه و ... می‌گردد که تضییع حقوق شهرداری را در پی خواهد داشت.
- ۲۳) تنظیم صورتجلسات تحویل و تحول شوراهای اسلامی شهر، شهرداران و مدیران مالی همزمان با تغییرات
- تبصره:** با توجه به اتمام دوره کنونی شوراها، دفاتر امور شهری و شوراهای استانداری مکلف به نظارت بر اجرای این بند می‌باشند.

۲۴) تهیه و تنظیم خلاصه بدهی های سنواتی شهرداری در پیوست لایحه بودجه به شرح ذیل :

فهرست خلاصه بدهی های سنواتی شهرداری در تنظیم لایحه بودجه

ردیف	موضوع بدهی	میزان بدهکاری	میزان پیش بینی پرداخت در سال ۱۴۰۵
۱	پیمانکاران		
۲	حقوق و دستمزد کارکنان		
۳	مالیات		
۴	بیمه		
۵	تسهیلات بانکی		
۶	اوراق مشارکت		
۷	سایر		

فصل چهارم - ضوابط اجرایی بودجه

۱) رعایت مفاد شیوه نامه اجرایی خزانه داری ابلاغی به شماره ۱۹۹۰۰۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۹ در واریز کلیه درآمدهای معاونت ها، مناطق و واحدهای ستادی، سازمان های وابسته (ماده ۵۴ و ۸۴ قانون شهرداری) و مؤسسات و شرکت های تابعه به حساب های متمرکز خزانه و همچنین افتتاح و ایجاد حساب های مربوطه مطابق با شیوه نامه مذکور

۲) به منظور مدیریت هرچه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از ایجاد دین و بدهی در شهرداری، لازم است فرآیند تخصیص اعتبار مطابق با شیوه نامه مربوطه به شماره ۱۶۹۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۱ سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای هرگونه تخصیص اعتبار در شهرداری مدنظر قرار گیرد به نحوی که هرگونه ایجاد تعهد و دین در شهرداری مستلزم مجوز کمیته تخصیص خواهد بود.

۳) واحد بودجه و اعتبارات (واحد درآمد با توجه به ساختار سازمانی شهرداری) می تواند بجهت تسریع در امور اجرایی، در اولین جلسه کمیته تخصیص تا سقف تفریغ سال قبل را برای ایجاد تعهد در سال جاری به کمیته تخصیص اعلام نماید تا کمیته نسبت به میزان تخصیص ردیف های جاری و عمرانی اولویت دار با توجه به موافقت نامه های مبادله شده با واحدهای اجرائی و سقف اعلامی تخصیص و اعلام اولویت ها اقدام کند. لازم بذکر است ایجاد هرگونه تعهد در شهرداری و واحدهای اجرایی منوط به مجوز تخصیص اعتبار است. در خصوص افزایش میزان تخصیص ردیف ها در طول سال، بایستی بر اساس گزارش واحدهای درآمد (تحقق درآمدهای پیش بینی شده) و خزانه داری (میزان درآمدهای وصولی) و توجه به منابع وصولی از محل واگذاری دارائی های سرمایه ای و مالی اقدام شود بطوریکه در پایان سال از ایجاد هرگونه تعهد بدون قدرت پرداخت در شهرداری جلوگیری گردد.

تصمیمات کمیته تخصیص برای اجرا در ادامه لازم است به واحدهای اجرایی و خزانه داری ابلاغ گردد.

۴) **واحد خزانه‌داری** (مالی در شهرداری‌های بدون سازمان و منطقه) موظف است بر اساس تصمیمات کمیته تخصیص و توجه به میزان وصولی منابع، برنامه پرداخت ماهانه و یا سه ماهه شهرداری را بر اساس سایر الزامات از جمله پرداخت حقوق و مزایای کارکنان، کسورات قانونی و سایر اولویت‌ها تهیه و به واحدهای اجرایی و ذیحسابان آن‌ها اعلام نماید تا از ایجاد دیون و تعهدات مازاد بر سقف پرداخت ماهانه و یا سه ماهه در آن‌ها جلوگیری شود. پیشنهاد می‌گردد بمنظور جلوگیری از رسوب منابع در حساب‌های پرداخت واحدهای اجرایی و تسریع در انجام امور، اسناد درخواست وجه توسط ذیحساب و یا قائم مقامان ایشان صرفاً پس از انجام کار و ارائه مستندات با صدور حواله پرداخت به عهده خزانه‌داری صورت پذیرد. همچنین بلحاظ تسریع در اجرای امور و کاهش مراجعات اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع پیشنهاد می‌گردد فرآیند پرداخت الکترونیک و مستقیم در وجه ذینفع نهایی توسط واحد خزانه‌داری اجرائی گردد.

۵) تنظیم و تبادل موافقت‌نامه‌های بودجه‌ای بین معاونت برنامه‌ریزی و واحدهای اجرایی در شهرداری‌های مراکز استان و درجه ۱۰ و بالاتر در خصوص اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پس از ابلاغ بودجه (تا پایان اردیبهشت‌ماه) الزامیست. استفاده از ظرفیت‌های این موضوع برای سایر شهرداری‌ها و برای اعتبارات هزینه‌ای نیز بلامانع می‌باشد.

۶) اصلاح و تغییر سقف، ارقام و ردیف‌های بودجه، اصلاحیه و متمم، **صرفاً با ارائه لایحه اصلاحی از سوی شهرداری** و سیر مراحل قانونی امکان پذیر خواهد بود.

۷) اعتبارات متمرکز ارزش‌افزوده (واریزی‌های وزارت کشور و سازمان امور مالیاتی) مشروط به رعایت ضوابط هزینه‌کرد در آیین‌نامه‌های خاص خود می‌تواند با اختیار شهرداری در موارد هزینه‌ای (جاری) و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) مصرف شود.

۸) میزان تنخواه‌گردان شهرداری به‌منظور پرداخت به کارپردازان و عاملین مالی و سایر موارد مرتبط با این امور صرفاً مطابق با مفاد مندرج در دستورالعمل "نحوه واگذاری، میزان و واریز تنخواه‌گردان" ابلاغی وزیر محترم کشور به شماره ۱۷۳۵۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ و از محل اعتبارات مصوب تخصیص‌یافته خواهد بود و هرگونه پرداخت غیر از مفاد دستورالعمل مذکور غیرقانونی است. پرداخت مجدد تنخواه به کارپردازان و عاملین مالی تا سقف مجاز مندرج در دستورالعمل مورد اشاره، منوط به تسویه آن مطابق با دستورالعمل ابلاغی خواهد بود. شایان‌ذکر است کلیه حساب‌های تنخواه می‌بایست توسط واحد خزانه‌داری و با امضای مجاز کارپرداز افتتاح گردد.

۹) الزام به انجام تکالیف قانونی که به‌نوعی دارای بار مالی برای شهرداری می‌باشند و عدم انجام هریک از آن‌ها در موعد مقرر، جرائم و هزینه‌های اضافی به شهرداری تحمیل خواهد نمود. ازجمله ارائه اظهارنامه ارزش‌افزوده، آراء صادره دیوان عدالت اداری، ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، سامانه مطالبات و بدهی دولت (سماد)، ستاد، سادا، سمیع، سامانه مودیان، پاکنا، حقوق و مزایا، ملی ساختار و ...

۱۰) رعایت سایر ضوابط اجرایی مندرج در دستورالعمل بودجه شهرداری‌ها در رعایت نوع مصرف منابع (عمومی - اختصاصی و جاری - عمرانی) و سایر ضوابط گفته شده در خصوص مصرف دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و تسویه دیون قطعی شده سنواتی

۱۱) اعتبار حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت می‌بایست صرفاً در شرایط بروز حوادث نامبرده هزینه گردد و هرگونه هزینه‌کرد مازاد بر آن برای حوادث غیرمترقبه بدون اخذ مجوز از شورای اسلامی شهر ممنوع است. ضمناً پس از هزینه‌کرد اعتبارات فوق بایستی موضوع هزینه و محل هزینه در گزارش عملکرد (تفریح) بودجه شهرداری گزارش شود.

۱۲) منابع حاصل از مازاد درآمد بر هزینه سال قبل در صورتیکه حاصل از ردیف‌های درآمدی اختصاصی نباشد می‌تواند پس از کسر دیون هزینه‌ای (جاری) به مصرف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی (عمرانی) شهرداری برسد. همچنین در خصوص منابع مازاد حاصل از ردیف‌های اختصاصی بایستی منابع مذکور صرفاً در حوزه مربوطه مصرف شود.

۱۳) در صورت وصول منابعی (اسناد دریافتنی و احکام اجرایی) که به موجب قوانین در سال جاری ردیف اعتباری آن‌ها در کدینگ بودجه حذف شده است، بایستی در ردیف سایر، ذیل همان طبقه درآمدی ثبت و لحاظ گردد.

۱۴) توجه به مفاد مندرج در شیوه‌نامه‌های ابلاغی سازمان در هزینه‌کرد اعتبارات آموزشی، مطالعاتی، پژوهشی، اجتماعی و فرهنگی

۱۵) مدیریت صحیح پسماندهای شهری برای جلوگیری از نشت و نفوذ پسماند و شیرآبه به منابع آب و خاک با هماهنگی وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) (بند (ب) ماده ۴۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت)

۱۶) ممنوعیت واگذاری رایگان اموال شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی

تبصره: هرگونه واگذاری اموال و دارائی‌های شهرداری بایستی با رعایت قوانین و مقررات از جمله آئین‌نامه مالی و معاملاتی شهرداری و با برگزاری مزایده همراه باشد.

۱۷) ممنوعیت پرداخت هرگونه اعتبارات به دستگاه‌های اجرایی

۱۸) ممنوعیت ایجاد هرگونه دین و بدهی و تعهدات مازاد بر بودجه

۱۹) ممنوعیت ایجاد هرگونه تکلیف جدید به شهرداری که منجر به افزایش هزینه خارج از بودجه شود (مطابق با بند (ج) ماده ۱۸ و بند (ث) ماده ۲۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور)

۲۰) ممنوعیت پرداخت هرگونه وام صرفاً از محل اعتبارات جاری و عمرانی مندرج در بودجه شهرداری به شهردار، کارکنان شهرداری، سازمان‌های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر

- ۲۱) با توجه به الزام تکافوی منابع برای پرداخت انواع رفاهیات، اضافه‌کار و پاداش‌های موردی در شهرداری، ثبت معوقات فوق‌الذکر در سیستم‌های مالی فاقد وجاهت قانونی و اجراییست.
- ۲۲) حداقل رقم ریالی پایه برای ثبت اموال در دفاتر شهرداری ۲٪ نصاب معاملات جزء دولتی است.
- ۲۳) شهرداری‌ها مستند به تبصره (۱) ماده ۵ آئین نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های تولیدی، صنعتی، معدنی و خدمات آلاینده مصوب سال ۱۴۰۱ هیأت وزیران و در راستای احقاق حقوق شهرداری و خدمت‌رسانی به شهروندان موظفند نسبت به شناسایی و اعلام واحدهای آلاینده در محدوده شهرستان خود به ادارات محیط زیست اقدام نمایند. عدم اقدام در این خصوص رافع مسئولیت‌های سازمان محیط زیست بوده و در نتیجه عدم وصول عوارض آلاینده‌گی را در پی خواهد داشت.
- ۲۴) بکارگیری نیروی انسانی رسمی، پیمانی و قراردادی در شهرداری و سازمان‌های تابعه، صرفاً بر اساس مجوزهای صادره و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه، مجاز خواهد بود.
- ۲۵) ممنوعیت به‌کارگیری افراد بازنشسته یا بازرخرد به‌استثناء موارد مجاز مندرج در قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی و استفساریه‌ها و اصلاحات بعدی.
- اعاده بکار یا به‌کارگیری مصادیق مستثنیات قانون فوق و تبصره ماده ۸۴ قانون استخدام کشوری در چارچوب ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۲۶) اعاده بکار مشمولین ماده ۶۰ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران با رعایت مقررات مربوطه
- ۲۷) اخذ تضامین معتبر و کافی از کارکنانی که ماشین‌آلات و اموال شهرداری در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود.
- ۲۸) شهرداری موظف است نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق کارکنان و پیمانکار اعم از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش‌افزوده و بیمه اقدام و مبالغ مزبور را به‌حساب سازمان‌های مربوطه واریز کند تا از ایجاد تعهد و برای سال‌های آتی و جرائم جلوگیری نموده و همچنین تمهیدات لازم برای پرداخت سایر تعهدات سنوات قبل در این خصوص را نیز فراهم نمایند.
- ۲۹) برنامه‌ریزی بمنظور تامین و نصب دوربین‌های پایش ترافیک در راستای اصلاح نقاط حادثه‌خیز و اجرای طرح‌های ترافیکی با هماهنگی شورای ترافیک شهرستان/استان صورت پذیرد.
- ۳۰) هزینه‌کرد حداقل ۵۰٪ عوارض آلاینده‌گی (سبز) در حوزه بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت فن‌آوری‌های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی در ساختمان‌ها و امکان عمومی مطابق با ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و ماده ۸ آیین نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
- ۳۱) رعایت جزء (۲) بند (ت) ماده ۳۱ قانون برنامه هفتم توسعه در خصوص دفن اموات ایثارگران

- (۳۲) رعایت تبصره (۲) بند (ت) ماده ۷۶ قانون برنامه هفتم توسعه در خصوص اعطای مجوز به مساجد
- (۳۳) تکمیل پلاک‌کوبی ساختمان‌های شهری بر اساس ضوابط مصوب هر شهرداری بمنظور همکاری با شرکت ملی پست برای اجرای طرح GNAF.

فصل پنجم - سامانه بودجه شهرداری‌ها

- (۱) در راستای گسترش دولت الکترونیک و با توجه به تکلیف شهرداری‌ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه مصوب و عملکرد آن به وزارت کشور، تمامی شهرداری‌ها موظف‌اند بودجه مصوب و تفریغ بودجه را تا موعد مقرر (تا پایان فروردین‌ماه برای بودجه مصوب و تا پایان مهرماه برای تفریغ بودجه) در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور به آدرس اینترنتی [https:// budget1.imo.org.ir](https://budget1.imo.org.ir) ثبت نمایند.
- (۲) در صورت عدم تصویب بودجه تا پایان بهمن‌ماه توسط شورا، موضوع بایستی توسط شهرداری به استانداری جهت تعیین تکلیف اعلام گردد و در این صورت برای انجام امورات شهرداری و جلوگیری از اختلال، استانداری مجوز استفاده از بودجه یک دوازدهم سال قبل را صادر نماید.
- تبصره:** با توجه به استخراج شاخص‌های توزیع اعتبارات ارزش‌افزوده از سامانه بودجه، در صورت عدم ثبت اطلاعات بودجه و عملکرد آن در موعد مقرر، هرگونه اعتراض نسبت به کاهش و یا عدم دریافت اعتبارات مذکور مقبول نخواهد بود.
- (۳) شهرداری‌ها موظف‌اند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کاغذی آن را (پرینت از سامانه) که به امضای معاونت توسعه منابع و سرمایه انسانی، مسئول امور مالی، شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.
- تبصره:** در صورت عدم تصویب بودجه در موعد مقرر (پایان بهمن‌ماه) توسط شورا، مراتب بایستی توسط شهرداری به استانداری اعلام تا تصمیم‌گیری گردد.
- (۴) مسئولیت صحت ورود اطلاعات ثبت‌شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها، به عهده شهردار و مسئول امور مالی و یا معاونین برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی (معادل مطابق با چارت مصوب شهرداری) خواهد بود.

پیوست شماره (۱)

شیوه نامه پرداخت رفاهیات کارکنان

سال ۱۴۰۵

شهرداری.....

شیوه‌نامه پرداخت رفاهیات کارکنان شهرداری

در اجرای بند (۶) فصل سوم بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ (ضوابط حقوق و دستمزد) و به منظور جبران خدمات کارکنان شهرداری‌ها و ایجاد انگیزه و ارتقاء کیفیت در اجرای امور که موجب ارائه خدمات مطلوب تر به شهروندان خواهد شد به شهرداری اجازه داده می‌شود مستند به ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) و با امان نظر به ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور و رعایت سایر قوانین و مقررات مرتبط پس از پرداخت حقوق و مزایای مستمر کارکنان و در صورت کفایت منابع، نسبت به پرداخت رفاهیات مطابق با ضوابط ذیل با موافقت شهردار اقدام نماید :

الف: معیشتی

- ۱- تخصیص مبلغ .....ریال (بصورت غیر نقد) جهت تهیه اقلام خوراکی ماهانه و یا سبد کالا در ایام ماه مبارک رمضان و عید نوروز برای کلیه کارکنان بر اساس تعداد اعضای تحت تکفل (صرفاً همسر و فرزندان)
  - ۲- پرداخت ..... درصد هزینه‌های بیمه تکمیلی، عمر و حوادث برای کارکنان
  - ۳- پرداخت کمک هزینه بیماری‌های صعب‌العلاج برای کارکنان مشمول تا سقف .....ریال
- تبصره:** مزایای معیشتی به کلیه کارکنان و صرفاً بر اساس ضوابط فوق تعلق می‌گیرد و امکان حذف موردی و یا اجرای ضوابطی متفاوت از ضوابط این بند وجود ندارد.

ب: رفاهی

- ۱- پرداخت مبلغ .....ریال ماهانه به عنوان رفاهی انگیزشی به کارکنان مشمول
- ۲- پرداخت مبلغ .....ریال برای هر یک از اعیاد ملی، مذهبی و مناسبت‌ها به کارکنان
- ۳- تخصیص مبلغ .....ریال (بصورت غیر نقد) بابت کمک‌هزینه سفرهای زیارتی، تفریحی و ورزشی به کارکنان

تبصره: کارکنان مشمول بند (۱) این بخش با تشخیص شهردار و بر اساس میزان مسئولیت، نوع شغل و رضایتمندی از عملکرد آن‌ها در انجام وظایف محوله و نتایج حاصله تعیین می‌گردد.

ج: جوانی جمعیت

- ۱- پرداخت کمک هزینه ازدواج کارکنان به مبلغ .....
- ۲- پرداخت کمک هزینه تولد فرزند کارکنان به مبلغ .....
- ۳- پرداخت کمک هزینه مهدکودک کارکنان زن به مبلغ ..... (مطابق با ضوابط اجرائی ابلاغی در قانون بودجه کل کشور)
- ۴- پرداخت کمک هزینه تحصیلی فرزندان کارکنان مشمول به مبلغ .....

تبصره: مزایای جوانی جمعیت مستند به قوانین بالاسری از جمله قانون بودجه کل کشور به کلیه کارکنان بر اساس ضوابط فوق تعلق می‌گیرد و امکان حذف موردی در این خصوص وجود ندارد.

د) سایر ضوابط پرداخت :

- ۱- رعایت سقف پرداخت ماهانه به مدیران و کارکنان شهرداری مطابق با قانون بودجه سنواتی کل کشور و ضوابط اجرائی آن الزامیست.
- ۲- مشمولان دریافت رفاهیات، کلیه کارمندان رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین، قرارداد کارگر دائم و موقت طرف قرارداد با شهرداری می‌باشند و پرداخت آن به نیروهای شرکتی توسط شهرداری ممنوع می‌باشد.
- ۳- شهرداران، مشمول کلیه مفاد این شیوه نامه بجز مزایای انگیزشی رفاهی (بند ۱) بخش (ب)) خواهند بود که در آن مورد بایستی مطابق با مفاد تبصره (۹) الحاقی به ماده (۱) آئین نامه حقوق و مزایای شهرداران مصوب سال ۱۳۸۳ و با تایید استانداران عمل گردد.

امضاء شهردار

پیوست شماره (۲)
کدهای درآمدی سال ۱۴۰۵
(به همراه توضیحات و مستندات قانونی)

کد	شرح	نوع درآمد	حوزه مصرف	نوع مصرف	مستند قانونی
۱۰۰۰۰۰	درآمدها				
۱۱۰۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض عمومی				
۱۱۰۱۰۰	عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده				
۱۱۰۱۰۱	عوارض بر کالا و خدمات (۹۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۹۰٪ سازمان مالیاتی)
۱۱۰۱۰۲	عوارض آلاینده‌گی	اختصاصی	حداقل ۵۰٪ بابت فضای سبز، حمل و نقل عمومی، مدیریت پسماند، رفع و پایش آلودگی، تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه سازی مصرف آب و انرژی	جاری/عمرانی	ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده ۸ آیین نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌گی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
۱۱۰۱۰۳	عوارض متمرکز (فرآورده های نفتی و شماره گذاری)	عمومی		جاری/عمرانی	بند ب ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۴	عوارض سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک، سنگین و موتور سیکلت	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۵	عوارض یلبط (حمل و نقل زمینی، دریایی)	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۶	عوارض متمرکز دوازده در هزار گمرکی (ماده ۴۲ قانون ارزش افزوده)	عمومی	کمک و ایجاد درآمدهای پایدار بر اساس مصوبه شماره ۱۳۴۴۲۹ هیات وزیران	جاری/عمرانی	ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۷	عوارض و جرائم سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی	عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۸	عوارض بر کالا و خدمات (۱۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)
۱۱۰۱۰۹	عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	بند ب ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۱۰	کمک از محل موضوع ماده ۵۸ قانون الحاقی (۲)	عمومی	شیوه‌نامه ابلاغی سازمان	جاری/عمرانی	
۱۱۰۱۱۱	عوارض متمرکز (صرفاً سیگار)	اختصاصی	شیوه‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	جاری/عمرانی	بند ت ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۱۲	عوارض بر کالا و خدمات (نوشیدنی های زیان آور و سایر کالاهای آسیب رسان)	اختصاصی	شیوه‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	جاری/عمرانی	بند پ ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۲۰۰	درآمدهای ناشی از توسعه شهر				
۱۱۰۲۰۱	عوارض زیربنا (مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۲	عوارض زیربنا (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۳	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (کاربری مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی

۱۱۰۲۰۴	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	عمومی		جاری/عمرانی	با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی
۱۱۰۲۰۵	عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۲۰۶	عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۰۸	عوارض قطع درختان	اختصاصی	توسعه فضای سبز	عمرانی	قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها
۱۱۰۲۰۹	عوارض صدور مجوز حصارکشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستحقات	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۲۱۴	عوارض آتش نشانی در هنگام صدور پروانه ساختمانی	اختصاصی	توسعه ایمنی و تجهیز آتش نشانی	جاری/عمرانی	
۱۱۰۲۱۵	عوارض چشمه‌های معدنی	اختصاصی	توسعه زیر ساخت گردشگری	عمرانی	
۱۱۰۲۱۷	درآمد ناشی از اجرای تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری	عمومی		جاری/عمرانی	تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی
۱۱۰۲۱۸	عوارض تمدید پروانه ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۱۹	عوارض تجدید پروانه ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۰	عوارض مستحقات واقع در محوطه املاک (الاجیق، پارکینگ مسقف و استخر)	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۱	عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۲	عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۹۰	سایر				
۱۱۰۳۰۰	درآمدهای ناشی از حمل و نقل				
۱۱۰۳۰۱	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه تاکسیرانی	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۰۳	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل بار	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۱۰۳۰۵	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۱۰۳۰۹	عوارض صدور، تمدید و تعویض گواهینامه	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۱۱	عوارض ناشی از اجرای ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی (شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر)	اختصاصی	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن	جاری/عمرانی	ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی
۱۱۰۳۱۲	عوارض حاصل از اجرای طرح های ترافیکی	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	قانون جامع آلودگی هوا
۱۱۰۳۱۳	عوارض (LEZ)	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	قانون جامع آلودگی هوا
۱۱۰۳۱۵	عوارض تردد شبانه وسایل نقلیه باری در محدوده کامیون ممنوع	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض

۱۱۰۳۱۶	بهاء خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسط اتوبوس و مینی بوس و سایر وسایط نقلیه و حمل و نقل ریلی درون شهری	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۱۷	بهاء خدمات صدور مجوز تردد بارهای ترافیکی	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۳۹۰	سایر			
۱۱۰۴۰۰	درآمدهای ناشی از بهره برداری از فضای شهر			
۱۱۰۴۰۱	عوارض نوسازی	عمومی	حداقل ۹۰٪ عمرانی	ماده ۲ قانون نوسازی عمران شهری
۱۱۰۴۰۲	عوارض سطح شهر	عمومی	جاری/عمرانی	در شهرهایی که نوسازی وصول نمی‌شود
۱۱۰۴۰۵	عوارض صدور مجوز احداث و نصب تاسیسات شهری (دکل‌ها، تجهیزات و آنتن‌های مخابراتی، ترانسفورماتورها و نظائر آن‌ها)	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۶	عوارض بر مشاغل	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۷	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۸	وجه دریافتی ناشی از خسارت وارده به اموال عمومی شهر	عمومی	جاری/عمرانی	خرید و تعمیر اموال عمومی خسارت دیده شهر
۱۱۰۴۰۹	بهاء خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری	عمومی	جاری/عمرانی	دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت
۱۱۰۴۱۰	عوارض صدور، تمدید و تعویض گذرنامه	عمومی	جاری/عمرانی	قانون بودجه هر ساله کشور
۱۱۰۴۱۱	درآمد ناشی از خانه های خالی	اختصاصی	جاری/عمرانی	احیای بافت فرسوده و اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه های ارزان قیمت برای افراد بی بضاعت
۱۱۰۴۹۰	سایر			
۱۱۰۵۰۰	درآمدهای ناشی از قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها			
۱۱۰۵۰۱	۱۰ درصد صدور و تمدید گذرنامه و گواهینامه	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۴ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها
۱۱۰۵۰۲	استفاده از معابر شهری جهت توقف حاشیه ای (پارکومتر، کارت پارک)	اختصاصی	عمرانی	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۳ ماده ۱۵ قانون جرائم راهنمایی و رانندگی)
۱۱۰۵۰۳	درآمد حاصل از حمل و نقل بار خودرویی درون شهری	عمومی	عمرانی	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۲)
۱۱۰۵۰۴	ماده ۲۸۰ قانون مالیات های مستقیم (۱٪) (ماده ۷)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری
۱۱۰۵۰۵	عوارض نقل و انتقال قطعی املاک (۲٪) و انتقال حق واگذاری (۱٪)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری
۱۱۰۵۰۶	جریمه تاخیر پرداخت عوارض و بهای خدمات (۲٪)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۱۰ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری

ماده ۵ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری و قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	جاری/عمرانی	استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط کشی و نگهداری، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل‌های عابر پیاده	اختصاصی	عوارض ناشی از اجرای ماده ۲۳ رسیدگی به تخلفات رانندگی	۱۱۰۵۰۷
				درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی شهرداری	۱۲۰۰۰۰
				درآمدهای اختصاصی	۱۲۰۱۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی	۱۲۰۱۰۱
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد حاصل از فروش گل و گیاه و سایر محصولات	۱۲۰۱۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات آرامستان‌ها	۱۲۰۱۰۸
	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات فضای سبز	۱۲۰۱۰۹
ماده (۸) قانون مدیریت پسماندها و ماده (۴) دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماندهای عادی (شهری)	جاری/عمرانی	مدیریت پسماند	اختصاصی	بهای خدمات مدیریت پسماند	۱۲۰۱۱۰
	جاری/عمرانی	خرید و تعمیر اموال اختصاصی خسارت دیده شهر	عمومی	وجوه دریافتی ناشی از خسارات وارده به اموال اختصاصی شهرداری	۱۲۰۱۱۱
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد سایر سازمانهای وابسته به شهرداری مطابق با اساسنامه مربوطه	۱۲۰۱۱۲
				سایر	۱۲۰۱۹۰
				بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری	۱۳۰۰۰۰
				بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری	۱۳۰۱۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و ترمیم معابر	۱۳۰۱۰۱
	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی	۱۳۰۱۰۲
قانون جامع آلودگی هوا	جاری/عمرانی	کاهش آلودگی هوا	اختصاصی	بهای خدمات صدور معاینه فنی خودرو	۱۳۰۱۰۳
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از خدمات بازرگانی	۱۳۰۱۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از خدمات پیمانکاری	۱۳۰۱۰۶
تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات آماده سازی	۱۳۰۱۰۷
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات مهاجرین و اتباع خارجی	۱۳۰۱۱۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پایانه‌ها، میادین و بازارهای میوه و تره بار	۱۳۰۱۱۳
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ارائه و تصویب طرح ایمن سازی معابر در زمان عملیات کارگاهی	۱۳۰۱۱۴

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری‌های کشور

۱۳۰۱۱۵	بهاء خدمات حمل و نگهداری تجهیزات عملیات ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۱۶	بهاء خدمات بهره‌برداری از معابر توسط شرکت‌های مسافربری اینترنتی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۹۰	سایر			
۱۳۰۲۰۰	درآمد حاصل از تأسیسات شهرداری			
۱۳۰۲۰۳	درآمد حاصل از بازیافت زباله	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۲۰۴	درآمد حاصل از آگهی‌های تجاری و تبلیغات محیطی بر سازه‌های متعلق به شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۲۹۰	سایر			
۱۴۰۰۰۰	درآمدهای حاصل از وجوه و اموال شهرداری			
۱۴۰۱۰۰	درآمد حاصل از اموال شهرداری			
۱۴۰۱۰۱	مال الاجاره ساختمان‌ها و تأسیسات شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۳	بهاء خدمات ماشین‌آلات و تجهیزات	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۴	درآمد حاصل از بازارهای روز و هفتگی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۵	بهاء خدمات استفاده از پارکینگ‌های عمومی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۶	درآمد حاصل از سود سهام سازمان‌ها و شرکت‌ها	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۸	درآمد حاصل از واحدهای تولیدی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۰۹	درآمد حاصل از فروش محصولات و خدمات کارخانجات شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۱۰	درآمد حاصل از فروش محصولات کارخانه آسفالت	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۱۱۱	درآمد حاصل از بهره‌برداری پروژه‌های مشارکت عمومی و خصوصی	عمومی	صرفاً در طول دوره بهره‌برداری	جاری/عمرانی
۱۴۰۱۹۰	سایر			
۱۴۰۲۰۰	درآمد حاصل از وجوه شهرداری			
۱۴۰۲۰۲	درآمد حاصل از وجوه سپرده‌های شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۲۰۳	درآمد ناشی از حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۲۰۴	درآمد حاصل از اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۲۰۵	سود نقدی حاصل از واگذاری سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا سایر شرکت‌ها	عمومی		جاری/عمرانی
۱۴۰۲۹۰	سایر			
۱۵۰۰۰۰	کمک‌های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			
۱۵۰۱۰۰	یارانه‌ها و کمک‌های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			
۱۵۰۱۰۱	کمک بلاعوض دولت و سازمانها و موسسات دولتی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۵۰۱۰۴	کمک‌های دولت برای پروژه‌های مشخص	عمومی		جاری/عمرانی
۱۵۰۱۰۶	کمک برای تامین قیر معابر شهری	عمومی	خرید قیر بمنظور تهیه آسفالت و مرمت معابر شهری	عمرانی
۱۵۰۱۰۷	یارانه بلیط	عمومی		جاری/عمرانی

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری‌های کشور

				سایر	۱۵۰۱۹۰
				اعانات، کمک‌های اهدائی و دارائی‌ها	۱۶۰۰۰۰
				اعانات، کمک‌های اهدائی	۱۶۰۱۰۰
			عمومی	خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی	۱۶۰۱۰۱
			عمومی	سایر اعانات و کمک از اشخاص حقوقی	۱۶۰۱۰۲
			عمومی	کمک‌ها و اعانات دریافتی از موسسات عمومی غیردولتی	۱۶۰۱۰۳
				سایر	۱۶۰۱۹۰
				درآمدهای اتفاقی که به موجب قانون وصول می‌شود	۱۶۰۲۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	ضبط سپرده‌های مطالبه نشده	۱۶۰۲۰۱
	جاری/عمرانی		عمومی	ضبط سپرده‌های معاملات شهرداری	۱۶۰۲۰۲
ماده ۱۱۰ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد حاصل از اجرای ماده ۱۱۰ قانون شهرداری	۱۶۰۲۰۳
	جاری/عمرانی		عمومی	هزینه تاخیر و خسارت تادیه چک	۱۶۰۲۰۴
	جاری/عمرانی		عمومی	جرائم کمیسیون ماده ۱۰۰	۱۶۰۲۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از فروش اسناد مناقصه	۱۶۰۲۰۶
تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	۱۶۰۲۱۰
ماده ۱۰۳ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از اجرای ماده ۱۰۳ قانون شهرداری (۱۰٪ اضافه)	۱۶۰۲۱۱
تبصره ۵ ماده ۱۰۵ قانون شهرداری	عمرانی		اختصاصی	جرائم کمیسیون ماده ۱۰۰ (کسر یا حذف پارکینگ)	۱۶۰۲۱۲
				سایر	۱۶۰۲۹۰
				منابع حاصل از واگذاری دارایی سرمایه‌ای	۲۰۰۰۰۰
				ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	۲۱۰۰۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمدهای نقدی ناشی از اجرای تبصره ۳ و ۴ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	۲۱۰۱۰۰
				فروش اموال غیر منقول	۲۲۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	فروش اموال غیر منقول	۲۲۰۱۰۰
ماده ۶ قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی و عمرانی	عمرانی	واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی	اختصاصی	اجرای ماده ۶ قانون نحوه تملک	۲۲۰۲۰۰
				فروش اموال منقول و اسقاط	۲۳۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	فروش اموال منقول و اسقاط	۲۳۰۱۰۰
				فروش سرقفلی	۲۴۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	فروش سرقفلی	۲۴۰۱۰۰
				فروش حقوق انتفاعی	۲۵۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	فروش حقوق انتفاعی	۲۵۰۱۰۰
				سایر	۲۹۰۰۰۰

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری های کشور

۲۹۰۱۰۰	منابع نقدی حاصل از فروش سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس و سایر شرکت ها	عمومی		عمرانی	
۲۹۰۹۰۰	سایر				
۳۰۰۰۰۰	منابع حاصل از واگذاری دارایی مالی				
۳۱۰۰۰۰	وام های دریافتی				
۳۱۰۱۰۰	وام دریافتی از وزارت کشور	عمومی		عمرانی	
۳۱۰۲۰۰	تسهیلات دریافتی از بانکها و موسسات مالی و اعتباری	عمومی		عمرانی	
۳۱۰۳۰۰	تسهیلات خارجی	عمومی		عمرانی	
۳۱۰۴۰۰	وام دریافتی از محل ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	عمومی		عمرانی	ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری
۳۲۰۰۰۰	انواع اوراق و اسناد				
۳۲۰۱۰۰	اوراق مشارکت	عمومی		عمرانی	
۳۲۰۲۰۰	انواع صکوک	عمومی		عمرانی	
۳۲۰۳۰۰	منابع حاصل از فروش سهام موسسات و شرکت های وابسته و تابعه شهرداری	عمومی		عمرانی	
۳۳۰۰۰۰	سایر منابع				
۳۳۰۱۰۰	مازاد درآمد بر هزینه سال قبل	عمومی/اختصاصی	بر اساس کد درآمد وصولی	جاری/عمرانی	مطابق با نوع درآمد و ضوابط هزینه کرد مربوطه
۳۳۰۹۰۰	سایر منابع				
جمع					

پیوست شماره (۳)
احکام (تبصره‌های) پیوست بودجه
سال ۱۴۰۵
شهرداری .....

به شهرداری اجازه داده می شود با رعایت قوانین و مقررات در سال مالی ۱۴۰۵ نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نماید:

- ۱- به استناد تبصره بند ۱۴ ماده ۱۰۷ قانون شوراها و ماده ۳۵ آیین نامه مالی شهرداری ها ، سقف اجازه انجام معاملات سال ۱۴۰۵ تا مبلغ ..... ریال به شهردار واگذار می شود.
- ۲- شهردار می تواند اختیارات ذیل این بند را با مسئولیت خود به شهرداران مناطق، نواحی و روسای سازمان ها و شرکت های تابعه و وابسته واگذار نماید. در هر صورت این موضوع رافع مسئولیت های شهردار نخواهد بود.
- ۳- شهردار مجاز است در اجرای ماده ۳۹ آیین نامه مالی شهرداری ها، نسبت به جابجایی از حساب های اختصاصی و یا عمومی به یک دیگر در قالب استقراض تا سقف ..... اقدام نماید. در این صورت لازم است مبالغ استقراضی تا پایان سال مالی (اسفندماه) مسترد گردد.
- ۴- در اجرای ماده ۱۵ آئین نامه مالی شهرداری ها به شهرداری اجازه داده می شود پروژه های عمرانی را تا سقف ..... به صورت امانی اجرا نماید.

احکام فوق در جلسه شماره ..... شورای اسلامی شهر به همراه لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ شهرداری مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

امضاء رئیس شورا

امضاء شهردار

پیوست شماره (۴) برخی احکام و تکالیف قانونی شهرداری‌ها

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۱	جزء (۲) بند (ث) ماده (۲۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور جلوگیری از شیوع بیماری‌های واگیر انسانی و حیوانی و ارتقای سطح بهداشت عمومی شهرها و روستاهای کشور، وزارت کشور مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، <u>شهرداری‌ها</u> و دهیاری‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد و با رویکرد بهره‌گیری از ظرفیت تشکلات و سازمان‌های مردم‌نهاد، نسبت به تهیه و تدوین برنامه اجرایی جامع مشتمل بر تعیین نقش و وظیفه هر یک از دستگاه‌ها در مهار جمعیت حیوانات پرنده‌زن ناقل بیماری به انسان اقدام نماید.
۲	جزء (۱) بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور اختصاص کمک‌های فنی-اعتباری به تعاونی‌های تولیدی و ایجاد بازارچه‌های هفتگی و ایستگاه‌های عرضه مستقیم محصولات کشاورزی (با هدف کاهش قیمت کالا) <u>شهرداری‌ها</u> مکلفند بر اساس درخواست وزارت جهاد کشاورزی، فضاهای مناسب با قیمت کارشناسی جهت انجام امور فوق را در اختیار تولید کنندگان روستایی و عشایر قرار دهند.
۳	تبصره (۱) بند (ج) ماده (۳۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت	وزارت نیرو مکلف است ظرف یک‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، موقعیت نقاط گلوگاهی (سازه‌های تقاطعی فاقد آبگذری لازم برای عبور سیلاب) را جهت رفع انسداد، به‌سازی و اصلاح شرایط فنی و هندسی سازه‌های مذکور به وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی به ترتیب برای سازه‌های تقاطعی درون‌شهری و برون‌شهری اعلام نماید. وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی مکلفند ضمن اولویت‌بندی سازه‌های مذکور بر اساس خطرپذیری بالا، ظرف شش‌ماه نسبت به تهیه، تصویب و اعلام برنامه عملیاتی برای رفع انسداد، به‌سازی و اصلاح شرایط فنی و هندسی این سازه‌ها اقدام و ظرف دو سال، برنامه مصوب را اجرائی نمایند. <u>شهرداری‌ها</u> موظفند بر اساس اعلام برنامه وزارت کشور نسبت به اجرای طرح‌ها از محل منابع داخلی خود اقدام نمایند.
۴	تبصره (۲) بند (الف) ماده (۳۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت	افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و خیرین مسکن‌ساز در خصوص ساخت مسکن برای افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی از پرداخت هزینه صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحد مسکونی اختصاص یافته به افراد تحت پوشش، فقط برای یکبار معافند. اعتبارات مذکور در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد.

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۵	بند (ب) ماده (۴۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	آبیاری فضای سبز با استفاده از آب شرب در صورت وجود آب جایگزین به تشخیص وزارت نیرو، در کلیه اماکن عمومی و دولتی ممنوع است. متخلفین مشمول مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی می‌گردند. شهرداری‌ها و سایر متولیان اماکن عمومی و دولتی مکلفند نسبت به احداث شبکه‌های مستقل آبیاری فضای سبز و جداسازی آن از آب شرب و استفاده از پساب و سایر آب‌های نامتعارف با رعایت حدود مجاز استانداردها و شاخص‌های زیست‌محیطی و سلامت اقدام نمایند.
۶	بند (ت) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور برنامه‌ریزی تأمین سرانه‌های مورد نیاز خدمات عمومی و شهری از قبیل فضاهای فرهنگی، ورزشی، آموزشی و بوستان‌های شهری در سکونتگاه‌ها و مراکز جمعیتی حاشیه شهرها و بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری به دولت اجازه داده می‌شود؛ اراضی بلااستفاده یا بایر متعلق به خود یا سازمان‌ها و نهادهای وابسته را برای ایجاد فضاهای عمومی شهری و استفاده در کاربریهای مورد اشاره با حفظ مالکیت دولت به شهرداری‌ها واگذار نماید. <u>شهرداری‌ها</u> موظفند حداکثر ظرف سه سال نسبت به ایجاد فضاهای شهری برای استفاده عمومی از محل منابع خود اقدام کنند. همچنین دولت مجاز است اراضی مذکور را پس از بهره‌برداری درازای بدهی دولت به شهرداری مربوط با قیمت منطقه‌ای زمان واگذاری و نوع کاربری مورد استفاده تهاتر نماید.
۷	جزء (۱) بند (ث) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	محاسبه و وصول عوارض الحاق، تغییر کاربری و یا سهم خدمات دریافتی مالکانی که اراضی آنها در قالب طرح‌های بازنگری یا به‌صورت موردی به طرح‌های جامع، هادی و تفصیلی شهرها توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها و یا شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، به محدوده شهر الحاق می‌شود؛ در صورت عدم تفکیک زمین، صرفاً بر اساس تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۶۷/۸/۲۹) و در صورت تفکیک زمین، صرفاً بر اساس ماده (۱۰۱) قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی) انجام می‌شود. در طرح‌های ساماندهی و طرح‌های خاص شهرداری‌ها که اراضی با کاربری‌های مختلف به مسکونی تغییر کاربری داده شده و تفکیک می‌گردند، عوارض تغییر کاربری یا سهم خدمات دریافتی شهرداری‌ها صرفاً بر مبنای ماده (۱۰۱) قانون شهرداری محاسبه و وصول می‌شود.
۸	جزء (۲) بند (ث) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	در صورتی که برای اجرای طرح‌های تولید مسکن، زمین‌های دولتی سایر دستگاه‌ها و یا زمین‌های زراعی و باغی غیردولتی توسط وزارت راه و شهرسازی پس از اخذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و در چهارچوب آن وارد محدوده شهر شود، با

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		رعایت تبصره (۲) ماده (۹) قانون جهش تولید مسکن بدون نیاز به پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری، سهم خدمات، تفکیک یا ورود به محدوده، فقط کلیه شبکه‌های معابر به اضافه درصدی از مساحت زمینها طبق قوانین موجود به شهرداری واگذار می‌گردد. در اینصورت تأمین کلیه خدمات و زیرساخت‌ها در تعهد وزارت راه و شهرسازی و دولت است. سهم مالکینی که اراضی خود را برای این موضوع در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار می‌دهند بسته به تراکم منظور شده، درصدی خالص از زمین‌های با کاربری مسکونی است که نحوه اجرای آن با رعایت حقوق اشخاص مطابق آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت کشور با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و دادگستری در چهارچوب قوانین تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، ابلاغ می‌گردد. اراضی الحاقی به محدوده شهرها توسط وزارت راه و شهرسازی از پرداخت عوارض قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها (مصوب ۱۳۷۴/۳/۳۱ با اصلاحات بعدی) معاف است.
۹	بند (ج) ماده (۵۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت	وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری وزارت کشور و شهرداری‌ها نسبت به شناسایی کلیه ساختمان‌های نایمن بحرانی و پرخطر دستگاه‌های اجرائی در کلانشهرها و مراکز استان‌ها از طریق مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و سازمان آتشنشانی تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید و نسبت به ایمن‌سازی آنان توسط دستگاه‌های مالک یا بهره‌بردار تا پایان سال سوم اقدام نماید. وزارت راه و شهرسازی مکلف است گزارش عملکرد این ماده را سالانه به مجلس ارسال نماید.
۱۰	بند (ج) ماده (۸۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت	جلوگیری از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت کیفیت زندگی ساکنین کانون‌های مهاجرفرست (مهاجرت معکوس) از طریق توزیع یکپارچه و مناسب منابع و امکانات متناسب با شاخص محرومیت توسط سازمان و با همکاری وزارت کشور، شهرداری‌ها ، قوه قضائیه، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) و سازمان بسیج سازندگی در چهارچوب اسناد و مقررات مربوط و مصوبات شورای عالی آمایش سرزمین.
۱۱	بند (خ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت	سامانه‌های نظارتی (کنترلی) و مراقبتی هوشمند کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراه‌ها در مراکز استان‌ها و کلان‌شهرها و همچنین جاده‌های اصلی و آزادراه‌ها که توسط شهرداری‌ها و وزارت راه و شهرسازی؛ نصب، نگهداری و به‌روزرسانی می‌شود و دسترسی آن به‌صورت برخط در اختیار فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد. هزینه اقدامات فوق در مواردی که توسط شهرداری‌ها انجام می‌پذیرد از محل منابع جریمه‌های رانندگی سهم شهرداری‌ها پس از گردش خزانه تأمین می‌گردد.

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۱۲	ماده (۱۰۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت	مراجع غیرقضائی که نتیجه تصمیمات، آرا و دستورانشان مطابق قوانین یا مقررات باید به ذینفع ابلاغ شود، از قبیل شعب سازمان تعزیرات حکومتی، هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، هیأت‌های تشخیص مطالبات تامین سازمان اجتماعی، هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف کارگر و کارفرما، کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری و کمیسیون ماده (۱۲) قانون زمین شهری موظفند از ابتدای سال دوم برنامه، ابلاغ‌های خود را در صورتی که شخص ذینفع در سامانه ابلاغ الکترونیک قضائی (ثنا) دارای حساب کاربری باشد، از طریق سامانه مذکور و در صورتی که دارای حساب کاربری نباشد، به طرق سابق به ذینفع ارسال نمایند. مراجع مزبور مکلف به رعایت احکام مذکور در این ماده و ابلاغ از طرق مذکور، می‌باشند. همچنین قوه قضائیه مکلف است امکان ابلاغ موضوع این ماده را از طریق سامانه ابلاغ الکترونیک قضائی (ثنا) برای مراجع مذکور نسبت به افرادی که دارای حساب کاربری (ثنا) هستند، فراهم نماید.
۱۳	ماده (۷) قانون هوای پاک	شهرداری‌ها ، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند نحوه تردد وسایل نقلیه موتوری و سامانه (سیستم) حمل و نقل شهری را به‌صورتی طراحی و ساماندهی کنند که ضمن کاهش آلودگی هوا جوابگوی سفرهای روزانه شهری باشد.
۱۴	ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن به عهده شهرداری است.
۱۵	ماد (۳۳) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی	شهرداری‌ها موظفند نسبت به ساماندهی معابر و تسهیل عبور و مرور عابران پیاده و دوچرخه‌سواران در شهرهای کشور اقدام نمایند.
۱۶	ماده (۲) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان	کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره‌مندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد.
۱۷	ماده (۲۲) قانون هوای پاک و آیین نامه اجرایی آن	حداکثر تا ده سال پس از ابلاغ این قانون، شهرداری‌های شهرهای بالای پنجاه هزار نفر جمعیت موظفند با همکاری وزارت نیرو و ادارات منابع طبیعی شهرستان، سرانه فضای سبز خود را حداقل به پانزده مترمربع برسانند.
۱۸	ماده (۲۷) قانون هوای پاک و تبصره (۲) ذیل آن	وزارتخانه‌های جهادکشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری)، راه و شهرسازی و کشور از محل اعتبارات مندرج در ردیفهای بودجه‌ای و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		محل منابع مالی در اختیار اعم از عوارض و وجوه عمومی طی پنج‌سال که به تأیید سازمان می‌رسد، مکلفند حریم سبز بزرگراه‌ها و کمربند سبز شهرها و روستاهای تحت تأثیر رخدادهای گرد و غبار را با روش آبیاری مدرن و با اولویت استفاده از پسابهای شهری و روستایی، ایجاد نمایند. تبصره (۲): وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) مکلف است حداقل بیست درصد (۲۰٪) از منابع در اختیار خود را به توسعه کمربند سبز موضوع این ماده اختصاص دهد و به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها پرداخت نماید.
۱۹	ماده (۷) قانون مدیریت پسماند	مدیریت اجرایی کلیه پسماندها غیر از صنعتی و ویژه در شهرها و روستاها و حریم آنها به عهده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و در خارج از حوزه و وظایف شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به عهده بخش‌داری‌ها می‌باشد. مدیریت اجرایی پسماندهای صنعتی و ویژه به عهده تولیدکننده خواهد بود. در صورت تبدیل آن به پسماند عادی به عهده شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و بخش‌داری‌ها خواهد بود.
۲۰	تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون هوای پاک	دولت و شهرداری‌ها موظفند ظرف مدت سه سال پس از ابلاغ این قانون برای شهرهای مختلف زمینه‌های تبدیل این پسماندها به انرژی یا کود را با کمک بخش خصوصی فراهم کنند.
۲۱	ماده (۱۴) قانون حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی	شهرداری‌ها و شورای اسلامی شهرهای دارای بافت تاریخی - فرهنگی مصوب، مکلفند در تخصیص بودجه عمرانی سالانه شهر، بافت‌های مذکور را در اولویت قرار دهند.
۲۲	ماده (۱۴) قانون جهش تولید مسکن	هزینه صدور و تمدید پروانه ساختمانی، گواهی پایان کار ساختمان کلیه برنامه‌های حمایتی وزارت راه و شهرسازی با سی درصد تخفیف، محاسبه و دریافت می‌شود.
۲۳	ماده (۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	به منظور تحقق بند «ج» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاه‌های اجرایی مکلفند برای تأمین و ارتقای کیفیت مسکن، پایان کار و عوارض ساخت و ساز، کلیه هزینه‌های تخصیص شبکه، انشعابات و هزینه‌های خدمات نظام مهندسی را به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) برای خانواده‌های دارای سه فرزند زیر بیست سال و به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) برای خانواده‌های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال برای یک مرتبه و هزینه پروانه و عوارض ساختمانی را به میزان ده درصد (۱۰٪) برای خانواده‌های دارای حداقل سه فرزند زیر بیست سال تخفیف دهند. دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) تخفیف -

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		های مربوط به پروانه ساختمانی را از محل منابع عمومی در بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.
۲۴	بند (ب) ماده (۲۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	نیم بها بودن خدمات حمل و نقل عمومی شهری و تعرفه های فرهنگی، ورزشی و تفریحی شهرداری ها و دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.
۲۵	تبصره (۵) ماده (۲) قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بها	<u>شهرداری‌های شهرهای بیش از یکصد هزار نفر</u> جمعیت مکلفند واحدهای مسکونی خالی از سکنه واقع در شهرها را شناسایی کنند و اطلاعات آن‌ها را در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهند. وزارت مزبور موظف است براساس اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور، اطلاعات دریافتی را صحت‌سنجی نماید و پس از تأیید، جهت اخذ مالیات متعلقه موضوع این ماده به سازمان امور مالیاتی کشور معرفی کند. صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از مالیات بر خانه‌های خالی شناسایی شده توسط شهرداری‌ها به حساب شهرداری شهرهای محل اخذ مالیات در قالب بودجه سنواتی صرفاً جهت احیای بافتهای فرسوده و اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه‌های ارزان‌قیمت برای اشخاص بی‌بضاعت وفق ردیف (۲۱) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب (۱۳۳۴) واریز می‌شود.
۲۶	ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	شهرداری ها موظفند کلیه فعالیت های مربوط به حمل و نقل کالا و بار و مسافر در محدوده شهرها را در قالب موسسات و شرکت های حمل و نقل تعاونی و خصوصی ساماندهی و بر آنها نظارت کنند.
۲۷	ماده (۵) قانون حمایت از سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه	مابقی اعتبار مورد نیاز طرح، توسط شهرداری ذیربط از محل منابع داخلی و یا مشارکت با بخش خصوص تامین می شود.
۲۸	ماده (۷) قانون حمایت از سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه	شهرداری های مشمول می توانند از طریق سرمایه گذاری داخلی و خارجی به روش ساخت، بهره برداری و واگذاری (BOT) برای سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه استفاده نمایند.